

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 ft — Félévre 2 ft — Negyedévre 1 ft. Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schwarz Sándor könyvkereskedése. hová az előfize- tési és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. NYILTTÉR PETIT SORA 30 KR.</p>
---	--	--

Márczius 15.

Az amerikai Egyesült-Államok nagy köztársasága szent kegyelettel ünnepli meg függetlenségének évforduló napját; Franciaország a Bastille bevételét, az olaszok a statutót; minden nemzetnek van saját diadonjának ünnepe: a miénk márczius idusa.

Sokat jelent ez a nap a magyarnak.

Jelenti a népszabadság megszületését, a mi után sok századokon át hiába sóvárgott a nemzet, míg végre negyvenhárom év előtt e napon megérni adta Istenünk.

Jelenti a rendi előjogok megdőlését, eltörlését a rabszolgaságnak; köztelherviselést, jogegyenlőséget, lelkiismeret, vallás-, szólás-, gondolkozási, gyülekezési és sajtó-szabadságot, ezt a nagyhatalmat, mely útat tör a nép minden rétegeibe, és a nép minden osztályába behatol, hogy felvilágosodást és igazságot terjesszen mindenüvé.

Jelenti az örökké élő eszmét, az újra ébredő tavaszt, melynek verőfényén nemzeti előrehaladásunk legszebb

virágai, tudomány, szépművészet, ipar, kereskedelem mintegy varázs ütésre pattannak ki feselő bimbaikból.

Jelenti a magyar nemzetnek halottaiból való föltámadását; színváltást a feudalizmusnak a demokráciába, a szabadalomnak a szabadságba; az emberi jog átültetését a nemesből a parasztra; rend és rang különbség megszűnését; egyenlőséget Isten és emberek előtt; szabadságot és testvériséget mind azoknak, kik Árpád alatt foglalták el ezt a földet, melynek minden pora szent minékünk, a kik tudjuk szeretni, imádni szép szülőföldünket, a drága hazát, melyen kívül nincsen számunkra hely.

A szabadság és függetlenség eszméje örökszent, élő igazság. Idő meg nem emészti, ember el nem nyomhatja ezt; mint a harapodzó tüzláng terjed tovább és lobogóbb időről időre.

S a szabadság szeretet minden emberrel vele születik. Mindenkinek jussa van hozzá. Sokunknak egész élete abban telik el, hogy e velünk született szent jognak érvényt szerezzünk. Nemzetek törekedése az, hogy fejlődésüknek szabadsága legyen. Nagy népek lerombolják a szabadság korlátait,

it, hogy önmagukért s önmaguknak élhessenek.

És csakis annak a népnek van helye a társadalomban, jövője az előre rohanó időben, a mely nép szereti, becsüli a szabadságot; mely vért, vággyont, életet kész áldozni függetlenségéért; a mely önczelúnak tekinti is tekinteti magát, mint a kis Svájcz vagy a nagy Amerika.

S itt e földön, hová minket bú és öröm kötöz; ebben a levegőben, a hol mi élünk és vagyunk, innen is fölesapott negyvenhárom évvel ez előtt a szabadság szeretetnek egy olyan lángja, mely befénylette a magyar hazát s világgá vitte el jó hírünk-nevünket, a magyar nép ősi vitézségét. Elő temploma e nagy „jelenés“-nek ma is fenáll, s mint a vesztatüz ég benne — idegen földön — a mi legigazabb, forró honszerelmünk.

Sokat, mindent jelent a nap nekünk.

Nem csoda hát, ha a hazaszeretet ragyogó fénysugára, mely e nap emléket tündöklő glóriával vonja be, Kárpátoktól büszke Adriáig milliók lelkében gyújt ma lelkesedést a nagy napnak méltó megünneplésére.

A „CSONGRÁDI LAP” TÁRCZÁJA.

Rabok vagyunk.

(Egy kis okvetetlenkedés.)

Szegény jó Petőfi milyen lelkesedésbe hozott benünket megrázó költeményével, ama bizonyos időben; még a félig holt is minden talpra kelt, megifjodott, midőn végig dörögött széles e hazán:

„Rabok legyünk, vagy szabadok?

Itt az idő válaszlatok!”

Választottunk! Hisz oly könnyű volt a válasz is! Oriássá nőtt egyszerre még a gyermek s és mégis — *rabok vagyunk!*

Azt gondold most k. olvasóm, azt akam vitatni, igazuk van-e azon kis és nagy olitikusoknak, kik azt állítják, hog mi magyarok Ausztriának rabjai vagyunk! Nem; em nekem való a politika.

Vagy talán, hogy ama bizonyos „hűvös“-öl akarok elmélkedni, a mely nyáron se gen kívánatos?!

Dehogy! Isten mentsen meg bárkit is öle!

Pedig újból ismétlem „Rabok vagyunk!“ Hiába rázod a fejedet k. olvasóm! Vedd ki csak szádból azt az öblös tajtpipát,

vagy finom állami dohánygyúrmát, mit szivarnak csúfolunk s dobd el, hogy ne vedd fel többé.

Nem fogadod meg ugy-e! No lásd, milyen *rabja* vagy néki.

Ifjú barátom, te is kétkedel?! Ugyan kérlek, ha ama bizonyos követ, a menyegzős háztól, hozzád vetődik, add értésére, hogy legalább a jövő farsangig, bár viszket a talpad és erősen csiklandja valami, — de nem mégy egy lakodalomba, bálba vagy más effélébe se.

De nem kívánom; mert *rabja* vagy te ennek.

Nyájas olvasónóm, te pedig *rabja* vagy . . . . kimondjam-e?!

A turnür, mider, magas kalap, elefántesont mellű, s ki tudná hányféle kisebb és nagyobb dolgok varázsának mindeddig ellent tudtál állni?!

Eh, kimondom te *rabja* vagy a — divatnak. A tekintetes szerkesztő urak a megmondhatóit továbbá, hogy mennyi *rabja* van az irás mesterségének, az ősz megénekülésének, a fűzfa fűtyülőnek s. t. b., s hogy viszont mennyire *rabjai* ezeknek a szerkesztő urak!

Bizony szeretett olvasóim és olvasónőim *rabok vagyunk* mindnyájan; a különbség talán csak az, hogy egyikünk hosszabb, másikunk rövidebb időre vagyunk elítelve, éppen

mint ama más értelmű *rabok*; mert míg a pénznek *rabja* mennél többet szerez, annál súlyosab *rabja* lesz annak, addig a szintén életfogytig elítelt papucs-kormány *rabja* remélhet egy általános amnesztiában, mit a halál-király a pestis, cholera, himlő, gutaütés, s egyéb előre nem látható alkalmakkor osztogat s mely megszabadítja őt a további rablánczától.

Ilyeténformán nagyon sok osztálya van a raboknak. Csak néhányat említek,

A *hasnak rabja*. A vétséget ismerjük. Kevés, aki hosszabb időt tölt, mert egy szerencsés lakoma, egy idült gyomorhurut segítségével, hamarosan kiszabadíthatja őt.

Az *ital rabja*. Súlyosabb elítelt, nem ritkán élethossziglan. Szabadulás ritkaság. Tulnyomó a férfi szám.

A kutyuskáknak, a cziczuskáknak szintén szép számú *rabjai* vannak; ámbátor ez nem is nagyon elítélendő valami; ez legalább érző jó szívnek a vadhajtása.

A kártyának, lottériának s száz meg százféle szerencsejátékoknak van legalább is olyan hadseregük, mint teszem például a kereszties hadsereg volt, s követik Fortuna isten-asszonyt olyan hűségesen, mint akár a muszka czárt a — nihilisták.

Kell-e bizonyitanom, hogy a haragnak

S a multak imádása épp oly kevéssé csorbíthatja meg a jelennek jogait, miként nem vonható a közöny, mellőzés és feledés szürke fátyolába az a jelenben, miket a történet örök emlékezetül megőrizni köteles.

Főleleveníjük tehát mi is a nagy idöket; bátran tekintünk bele a hőskor eseményeinek legapróbb részleteibe, mert megillet bennünket az elfogulatlanság és érezzük, hogy a mi azokban főlemelő és magasztos, fogékonytalan talál lelünkben is, mely az önértzet megtagadása nélkül közönyös hangokon felőlük nem szólhat.

De jogunk is e napon minden derék magyar érzelmű embertől határozottan várni el, hogy multat és jelent magasabb szempontokból vegyen megítélés alá, kivételközön minden korlátozás alól, melyek az egyéni meggyőződés fölé pártérdek és befolyásolt vélemények békóit szokták gyakorta kivetni.

Igen, ezt megtehetjük, s meg is kell tenünk, — a mikor ünneplünk!

Ha megvan bennünk az ehhez méltó hangulat, akkor meggyőződésünk megtagadása nélkül megadhatjuk multnak és jelennek mindazt, a mi öket joggal megilleti.

Az igazi emberi méltóságnak legjellemzőbb vonása, hogy az öntudat adományánál fogva tárgyilagosan tekintet kiki önmagára, s a mellett van ép érzéke az iránt, a mi örök érvényű.

Meg nem hamisított kegyelet szárnyain, a minöket egy méltóan megült ünnep kelthet, emelkedjünk tehát e napon mi is oly magaslatra, melyen nincs többé semmi, a mi lelki szemünk elől az igazságot elfödje; s tiszta, őszinte lelkesedés avassa kettős ünnepünk-ké ez örökszent napot, márczius idusát!

gyüleletnek óriási magas számmal vannak *rabjai*? Csak az én jó teremtem ettől szabadítaná meg édes magyar véreimet, mert ebből származik a széthuzás s ebből ismét a legnagyobb szerencsétlenségek. Hisz, hogy többet ne említek, a mohácsi nagy veszedelemről is így énekel a költő:

„Hajh! s ezt visszavonás okozá mind s darva irigység;
Egységünk történ. törve hanyatla örök!”

De vannak jó szerencsére a nemes érzelmeknek, indulatoknak, nagy erényeknek is tiszteletre érdemes *rabjai*. A kötelesegteljesítésnek, a meggyőződésnek, hazaszeretnek, a tudománynak, szépművészetnek s mindezek sokféle ágainak vannak egész légió *rabjai*, kik nélkül az ember nem is volna ember, a teremtés nagy czélja értelmében.

El kell tehát ismernünk, hogy *rabok* vagyunk.

Nem áttalom bevallani bájos olvasónöm, hogy én is örökre elítelt *rabja* vagyok az önök égő és égető szempárjainak... de pszt! erről egy szót se, mert hátha igaz az, hogy „Szólj igazat, betörök a fejed!” vagy az oldalbordám, (nem a melyik ezután lesz!) pedig nekem mind a kettő kedves!

Krébecz József

Csongrád, 1891. márcz. 14.

A sajtó nagyhatalmát, horderejét és miséjét csak akkor ismerem el, ha hivatásához képest kitartóan és fáradságot nem kímélő tetterővel oda hatni iparkodik, hogy egyes fontos kérdések általa ne csak szalma-tüzel karoltassanak fel, s köteleességének teljesítésében állás- és személykülömbökre való tekintet nélkül jár el; mert nézetem szerint mi sem képes az aluszékony és a közérdek iránt közönyt viselkedő egyénekre olyan pressióval hatni, mint éppen a nyilvánosság erőteljes organuma: a sajtó.

Ha körvonalozni akarnám mind ama csméket és indítványokat, melyek mint üdvös és hasznos dolgok e város érdekében több oldalról már eddig is ajánlatba hozattak; aligha lenne elég tere a „Csongrádi Lap”-nak soraim közzétételére. Azért röviden csak néhány felülőbb momentumra kívánok kiterjeszkedni, s egyúttal a sajtó embereinek figyelmét arra hívni fel, hogy midőn a nagy közönség jogos és méltányos érdekei forognak szóban, a megvalósításra hivtaottak részéről történt néhány megnyugtató szó ne szolgáljon nekik biztos zálogul arra nézve, hogy az illetők feladatukat és köteleességeiket már be is váltották légyen.

Kezdem pedig a rendőrségen.

Az hiszem, midőn e téma legelőször a „Tiszavidék”-ben napvilágot látott, városunk minden egyes polgárának teljes megnyugtatóra szolgált, hogy végre e téren is történi intézkedés. Mert ha a fenforgó viszonyokat részrehajlás nélkül latolgtatjuk, csak bozadnunk kell azon, hogy 21.000 lelket számláló nagy városunkban évek hosszú során keresztül a közbiztonság érdekében illetékes helyől, felszólítás és sürgetések daczára, egyetlen komolyabb jellegű lépés nem történt; s a számtalan, súlyos és csaknem elviselhetetlen közterhek mellett a lakosság mintegy martalékul van a tolvajok és útonállóknak kiszolgáltatva, mert nincs a ki bennünket megvédjen, — szervezett rendőrségnek nálunk se híre se hamva!

Ily viszonyok közepette tisztelettel batorodom fölvetni a kérdést, vajjon mi akadályozza tehát még ma is azt, hogy a szervezeti szabályrendeletben törvényszerűvé emelt, s a községi közgyűlés által közhelyesséssel fogadott azon intézkedés, hogy rendőrségünk fölállításék, végre-valahára fogantat nyerjen?

Az én hitem az, — s ennek kifejezést adni pillanatra sem habódom, — hogy az az egyén, vagy azok, kiknek indolenciája miatt a szabályrendelet végrehajtása még ma is, és ki tudja meddig, a megfeneklés kátyúiból kikütkentetni nem képes, — vétres nulasztást követnek el a nagyközönséggel szemben, s valósággal visszaélnék a beléjük helyezett bizalommal.

Miután pedig a rendőrségnél tartok, hogy tényekkel igazoljam állításaim valódiságát, valamint a szervezett intézmény sürgős fölállításának égető szükségét, — s annak constátálása szempontjából, hogy egy-egy henczegő, rakoncziatlan legény-csoport is mennyire respektálja a mi mai bakter-szisztémán alapuló rendőrségünket, fölemlitem, hogy egy duhajkodó kompánia a mult hetekben fényes nappal verte be ablakaimat, és daczára, hogy megbüntetésük iránt a szükséges lépéseket nyomban megtettem, — még máig se tudom, hogy kik voltak a tettesek; de a mai rendszer mellett, hol nincs a ki kutasson és megtoroljon, éppen nem látom kizártnak azt sem, hogy az elbizakodott fráterek újból meg újból hasonló — büntetlen — eljárást kövessenek ellenem.

Áttérek az ártézi kútra.

Azt hiszem, kevesen vannak közöttünk, kiknek alkalmuk ne lett volna arról győződni meg, hogy mióta a szomszéd városokban ártézi kútaq létesítettek, mennyivel fogyott meg közöttük a ragályos betegedési esetek száma; hány embernek adta vissza egészségét, sőt életét is a tiszta, egészséges ivóvíz! S midőn legdrágább kincsünk-ről, egészségünk-

ről van szó, Csongrád városában nem találkozik egyetlen illetékes tényező, ki e többször már hirlapilag megvitattott eszme megvalósítását nemes czélul magáéva tenné!

Kuriózusként említem itt föl, hogy azt, miszerént az orvosok állítása szerint a folyó víz minden egyes csöppjében is milliokra menő, szabad szemmel láthatatlan, apró, az emberi szervezetre káros hatással lévő férgek vannak, nálunk még oly vendéglősök is találhatók, kik saját kényelmük szempontjából nem a folyó Tiszából, de a serház-zugi *dögvizből* fedezik szükségleteinket, melynek álló, s nyáron át bűzhödtt vizében a bacillusoknak valóóságos melegágya létezik. De ugyanezt cselekszi a vasútménén lakó népesség túlnyomó része, a munkás néposztály is, mely azután betegségeinek okául kész bármit inkább, mint a romlott ivóvizet tulajdonítani; és (megint a rendőrség!) nincs illetékes hatóságunk, mely a szegény tudatlan népet eljárásának helytelenségére figyelmeztetné, az egészségtelen, posványos víz használatától eltántaná!

Hogy mind ama városokban, melyekben ártézi kútaq fúratnak, s a lakosság annak vizét élvezi, hitelt érdemlő statisztikai adatok igazolása szerint a betegedési és halálozási esetek száma az előző évekéhez viszonyítva aránytalanul megesőkent, — azt ismételnünk szinte fölösleges.

Ébredjünk tehát öntudatra, s mondjuk ki nyíltan és férfias őszinteséggel, hogy ama roppant összegek és áldozatok ellenében, melyekkel a város adminisztráció összes ágazataihoz járulunk, teljes és föltétlen jogunk van elvárni és megkövetelni Csongrád város érdemes előljáróságától, hogy úgy a rendőrség szervezése, valamint az ártézi kútaq létesítése czéljából a pusztá hitegető ígéretnél tovább megy; végre valahára tenni is fog valamit!

Jacker Mátyás.

Ujdonságok.

— márcz. 15.

— Dr. Szivák Imre városunk nagy-érdemű orsz. képviselője, ma d. u. körünkbe érkezik. — Az igaz szeretet őszinte érzetével üdvözöljük mindenkor szeretett orsz. képviselőnk; úgy tekintjük őt, mint szerető atyát, ki családja javáért minden alkalommal egész erejével önzetlenül s tevékenyen munkálkodik. Városunk érdekében kifejtett közbenjárásának az az örvedetes eredménye, hogy a községi iskolák 1890/91-tanévi szükségleteinek részbeni fedezésére a magas állam 9895 ft államségélyt utalványozott és pedig a polgári iskola részére 3685 ftot, s az elemi iskola részére 6210 ftot. — A közs. képviselőtestület legutóbbi közgyűlésén Dr. Szivák Imre úrnak bizalmat szavazott s egyszersmind köszönetét fejezte ki azon buzgó közbenjárásáért, melyet e nagyobb összegű államségély kieszközlése alkalmával tanusított. — Isten hozza körünkbe szeretett orsz. képviselőnk.

— Jegyző választás. F. hó 10-én Blázsik Márton szolgabíró elnöklete alatt meg-ejtett választás alkalmával, Csongrád város első jegyzőjévé egyhangúlag Söhllya Gyula, volt másodjegyző választott meg. A választásba csak egyetlen képviselő: Forgó G. János nem tudott megnyugodni, mert ő minden 3-ik évben új jegyzőt szeretne választani, miért is az elnököl szolgabíró jóindulattal tanácsolta neki, hogy tegyen fölterjesztést a törvényhozáshoz, a vonatkozó t. cz. kellő módosítása iránt. — Részünkről teljes örömmel adunk kifejezést azon meggyőződésünknek, hogy városunk képviselőtestülete soha méltányosabban és helyesebben nem fogta fel e város érdekeit, mint akkor, midőn Söhllya Gyula urat az első jegyzői székre emelte. Az új főjegyzőnek már eddig is sok és maradandó érdemei vannak községi közügyeink rendezése körül; s ismerve fényes tehetségét, szorgalmát és erélyességét, bizalommal várjuk el tőle,

hogy a személyéhez fűződő várakozásoknak jövőre is mindenben meg fog felelni. Működéséhez őszinte szívből áldást, szerencsét és — kitartást kívánunk!

— **Ösztöndíj.** Felber István, helybeli születésű s a brassói gymnasium VI-ik osztályának jeles növendéke, mint örömmel értesülünk, a „Mária-Terézia” alapítványból évi 120 frt ösztöndíjban részesül. Az ösztöndíj megnyeréséért sokat fáradozott főt. Hegyi Antal plébános úr. Bár a helybeli megyei képviselő urak is fejtettek volna ki egy kis buzgalmat a m. évben, akkor a Kárász-féle ösztöndíjat szintén helybeli tanuló (Boda János) nyerte volna el.

— **Ritka eredmény.** A tegnap és tegnapi sorozás alkalmával nem kevesebb, mint 116 csongrádi fiú, vagyis a katonakötelesek 36 százaléka találtatott a bizottság által szolgálatra teljesen alkalmasnak. A sorozást holnap folytatni fogják.

— **Jégzajlás.** Megunta már a Tisza jege is a telet. Mint értesülünk, felszedte sátorfáját, s a földi révnél megindult. Szerencsés útát a kotródó jégnek. — Egyidejűleg azt is felemlítjük, hogy most nincs okunk az árviztől rettegni. A Tisza vízállása alig 2 1/2 méter a 0 fölé. Megbízható helyről vettük azon értesítést, hogy a Tisza folyó még csak néhány napig fog áradni, ezután apadás áll be. Bár mindig így viselte volna magát a legmagyarabb folyó, akkor nem kellene gazdáinknak aggódni az ármentesítő társulati gépek költségeinek fedezéséről.

— **Gazdaközönségünk** figyelmét felhívjuk a jár. főszolgabírói hivatal azon rendelkezésére, mely szerint minden cseléd tartó gazda, cselédjei számára, a mennyiben ilyenekkel nem rendelkeznének, 8 napon belül szolgálati könyvet beszerezni tartozik; mert azon gazda ellen, a ki szolgálati könyv nélkül tart cselédet, az 1876. XIII. t. cz. 73. §-ában 25 frtig terjedőleg meghatározott bírság minden egyes esetben ki fog szabtatni.

— **Tenyészállatok megvizsgálása.** A csongrádi járás területén található tenyész apaállatok megvizsgálásának határideje e hó folyamán fog a jár. főszolgabíró és Szeder János, mint a megyei állattenyésztési bizottság alelnökének közreműködése mellett és pedig a következő sorrendben megjelteni: 24-én d. e. Csongrádon, d. u. Felgyón és Csanyon, 25-én pedig Kisteleken. Mint bizalmi férfiak, a vizsgálatra Körmendy Zsigmond, Csergei Antal, Deák István és ifj. Tekulics János kéretnek föl.

— **Vendéglősök figyelmébe.** Csongrád megye múlt-évi febr. hó 20-án tartott közgyűlésén külföldieknek a községekben való tartózkodásáról vezetett nyilvántartás és bejelentés tárgyában belügyminisiterileg jóváhagyott szabályrendeletet alkotott, melynek alábbi intézkedéseire ez úton is különösen felhívjuk az érdekeltek figyelmét. A kis és nagy községekben tartózkodó külföldiekről ezentúl nyilvántartás vezetetik, melynek alapjául a lakást adó fogadósok és vendéglősöknek az idegenek megzallásáról teendő jelentései szolgálnak. A községben 24 órán túl megszálló idegen, a ki nevét és kilétét a vett felszólításra bementeni, valamint azon lakásadók, fogadósok, vendéglősök, kik az idegenek megzallásáról az eljárásához jelenté süket 48 óra alatt megtenni elmulasztják, közbiztonság elleni kihágást követnek el. A bejelentések az idegenek a községben megzallásáról, az illető községi eljárásához adandók be. Ha az idegen nevét, kilétét a felhívásra bementeni nem akarná, erről az eljáráságnak 48 órai záros határidő alatt jelentés teendő. Kötelesek az érdekeltek a bejelentés céljának megfelelő bejelentési iverket beszerezni és folytonosan a szükséges készletben tartani. Az eljárás a bejelentési kötelezettségnek megtartását hivatalból is figyelemmel kísérni tartozik, mi végből időnként házanként nyomozatot rendelhet el. Ezen szabályrendelet ellen vétő fogadósok s vendéglősök 50 frt, visszaesés esetén 200 frt. s

a magánlakást adók 25 frtig terjedhető pénzbüntetés, illetőleg megfelelő elzárással lesznek büntetendők.

— **Egyházi személyzet fizetése.** A csongrádi plébános évi tisztelet díja 1680 frt. a róm. kath. éneklésze évi 400 frt, a külvárosi harangozó készpénzben és termelvényekben összesen 196 frt. 50 kr, a belvárosi harangozó fizetése 123 frt 50 kr. s a külvárosi orgona fűjtatóé 31 frt. Az egyházi személyzet teljes évi fizetése és mellékjürelkai tehát összesen 2431 frtra értékesíthetők.

— **Alapos ítélet.** A csongrádi vadásztársaság által tett feljelentés alapján Mészáros Lajos csongrádi lakos ellen *orvvadászat* miatt folyamatba tett kihágási büntető ügyben Dr. Cicatricis L. főszolgabíró a következőleg ítelt: „Mészáros Lajos 32 éves, róm. kath. család, büntetlen előéletű csongrádi lakos, az 1883 évi 20 t. cz. 27. §-ába ütköző kihágás elkövetésében vétkezőnek mondatik ki, s ugyanezen törvényszakas alapján 100 frt. pénzbüntetésnek 15 nap, különbeni közig. végrehajtás terhe alatt leendő megfizetésében elmarasztalatik; mely pénzbüntetés fele részben Csongrád város szegény-alapja javára fordítandó, felerészben Deák Máttyás és Gulyás János feljelentő vadásztársasági csöszök részére lesz kiszolgáltatandó. A pénzbüntetés behatárlatlanság esetére 10 napi, saját költségén töltendő elzárásra változtatik át. — Egyidejűleg a vadászati adójáradékú kihágás megtorlása végett ezen ítélet jogerőre emelkedése után az összes iratok a szegedi m. kir. tek. pénzügyigazgatóságához áttétetni, s annak további rendelkezéséig a vádlottól lefoglalt egy drb. kétesővívű hátultöltő fegyver a főszolgabírói hivatalnál őrizetbe vétetni rendeltetik.”

— **Csongrád vármegye törvényhatósági bizottsága** 78 sz. a. kelt határozatával Reinhard Ferenc városi volt árva-penzintárolót általa Csongrád város gyámpenzintárolótól 1872. 1873. egész évi s 1873 évi január 1-től ugyanez év május 23-ig vezetett számadásoknál, a szokott óvasok fenntartása mellett, a további felelőség terhe alól felmentette. Orvondetes tudomásunkra szolgál ezen intézkedés vármegyénknek, hogy ezen majdnem két évtizeden keresztül húzódtó számadási ügyek végre valahára elintéztet nyertek.

— **Talált hulla.** Varga István helybeli temetőcsész e hó 10-én d. u. a községi köztemetőben egy csipke-függöny darabba takart, körülbelül 5 hónaposnak látszó leány-gyermek hullára talált, mely egy elrongyolódott papír ládikába volt rejtve. A rendőri kinyomozás kideríté, hogy a halvaszült csecsemő hulláját Simon Jánosné csongrádi lakos, elemetés céljából vitte ki a temetőbe, de a fagyos földben sirt ázni nem bírván, a hó alá rejtette el. A vizsgálat a tettes és a szülésznő ellen elrendeltetett.

— **Megfagyott Pajkó János,** apáczai születésű 22 éves cseléd, f. hó 13-án délelőtt a kilenczesbe vezető dűlőt menténhalva találtatott. Mint a megejtett nyomozásból kiderült, a szerencsétlen fiatal ember ittas állapotban dől el az úton, s a nagy hidegben ott lelte halálát.

— **A községi párt** ma d. e. 9 órakor tartja tisztújító közgyűlését.

— **Meghívó.** Főispán úr Ó méltóságától nyert azon megbízásomból kifolyólag, hogy az országos vörös kereszt egyeslet csongrádi fiókjának a legközelebbi múlt években megszakadt működését felélesztetni törekedjem, s ez irányban a kezdeményező lépéseket megtegyem: van szerencsém a főkegyelet összes tagjait f. évi márczius hó 22-én d. u. 3 órakor a központi iskola gyűléstermében tartandó közgyűlésre tiszteletteljesen meghívni. Tárgy: a főkegyelet tiszti karának és választmányának megalakítása. A hazaifas cél érdekében szives megjelenést kérve vagyok,

Csongrádon, 1891. márczius hó 15-én.
Hazaifas üdvözléttel,
Dr. Cicatricis Lajos,
főszolgabíró.

— **Emlékezet okáért.** Lapunk egyik t. barátjának szívesességéből több érdekes följegyzés és okirat birtokába jutottunk, miket alkalom adtán t. olvasóinkkal is megismertetni fogunk. Alkalmoszerűnek véljük ez úttal közzétenni a Csongrádmegyei önkéntes zászlóalj első gyalogszáznak 1849. július haváról fönmaradt hiteles névjegyzékét, a mint következők.

Százados: Éder István. **Főhadnagy:** Blázsik Márton. **Hadnagyok:** Kolombán Mihály, Pokomándy György. **Örmesterek:** Lang Sámuel, Oláh Ezekhiel. **Tizedesek:** Bajzát Erneszt, Bakos János, Csenki Gáspár, Gordanovits Tódor, Kasza János, Kocsis Imre. **Meleg Antal, Mizere Simon, Orsi Sámuel, Sóber Máttyás, Szél János, Varga János, Dobosok:** Hürkecz István, Szepesi János, **Zászlós:** Túri János. **Acsok:** Dóka József, Konkoly Gábor. **Közüviték:** Bartucz László, Bánfi István, Bentz András, Bertus András, Bertus Dávid, Bertus János, Bori Pál, Borias Ferencz, Börös Antal, Budai Pál, Bujáki István, Bulgár János, Csalári János, Dallos József, Dani György, Doktor Péter, Döme Mihály, Farkas Sámuel, Fehér Imre, Fekete Gáspár, Fontos Antal, Fontos József, Forgó György, Formai Mihály, Fridrik Máttyás, Gálfi Sándor, Gálfi Máttyás, Gerezi József, Gógh János, Góghyós Mihály I. Góghyós Mihály II, öreg Góghyós Mihály, Gulyás János, Hajdú Rókus, Halász Magots, Halász Máttyás, Harmai Mihály, Hegedűs István, Hekel Ferencz, Hirschmann Benjámín, Horváth János, Horváth József, Irer Károly, Itvay Mihály, Iván Mihály, Jeremiás Imre, Jó Mihály, Judik József, Kacziha Imre, Kádár Károly, Kádár Rókus, Káca István, Kása Péter, Kecskés Illés, Keller István, Kerekes György, Kiss Imre I. Kiss Imre II. Korpácsi Lajos, Kosztor István, Kovács Antal, Kovács Pál, Lantos Pál, Laták István, Longó Antal Magocs József, Magyar Antal, Makolicza József, Martót István, Menyihért András, Mészáros Ferencz, Mészáros Imre, Mészáros István, Mészáros János Mezei József, Molnár István, Molnár János, Nagy Ferencz I. Nagy Ferencz II, Nagy Mihály, D. Nagy Mihály, Németh János, Németh Pál, Neubaier József, Orosz György, Pacsai Mihály, Pálfi György, Pap József, Pásztor Mihály, Pethecs Ferencz, Pintér János, Pothorács János, Puskás Imre, Puthnoki János, Puthnoki Sándor, Rádi János, Sándor György, Siha Mihály, Sós Ferencz, Szabó József, Szabó Lázár, Szarvas Tamás, Szecsei Mihály, Szekeres Antal, Szóke István, Szöllösi Károly, Szórfi István, Tápai Ferencz, Tissóczki György, Tóth József, Tóth János, Török József, Túri István, Unger Mihály, Urbán László, Urbán Sándor, Úveges Pál, Varga András, Vigh Márton, Vilner István, Vincze Antal, Zetkő Imre, Zsombó Márton.

Ezen zászlóaljhoz és két század lovas-sághoz a tisztikart 1849. ápril. 16-án Debreczenben 9988. sz. rendelkezéssel Mészáros hadügyminisiter nevezte ki. A zászlóalj legénysége 1849. június végén a 141. számú rendező honvéd zászlóalj alakult, a lovaság pedig az 5-ik huszárezred egyik osztályába soroztatott. Az önkéntes zászlóalj első századának legénysége közül 1849. márczius 13-án Szatmári József Szőregen, június 16-án Szabó József, 27-én Sári Mihály Perlaszon és július 8-án Pajkó János Szent-Miklósban a harcmezőn ontották vérüket; ugyanakkor Bori Pál, Fontos Antal, Katona Imre, Szász Péter és Tari István az ütközetben megsebesültek. A második század legénysége sorából Sturman Sándor miskolci ügyvédet május 24-én az ellenség Perlasz mellett vízbe fojtotta, ugyanazonnap Simon József kigyósi születésű önkéntes közüvitéz golyó általi halállal mult ki.

Felelős szerkesztő: Éder János.
Társ-szerkesztő: Tary István.
Kiadótulajdonos: Schwarcz Sándor.

VASUTI MENETREND.

Csongrádról indul — d. e. — —	9.—
K-Kis-Szállásra érkezik.	9.52
Félegyházára " " — — —	10.29
Szegedre ind. (sz. v.) — — —	11.27
Szegedre érke. — — — — —	12.57
Budapestre ind. (gy. v.) — — —	12.07
Budapestre érke. — — — — —	2.19
Csongrádról ind. — d. u. — —	2.15
K-Kis-Szállásra érke. — — —	3.01
Félegyházára " " — — —	3.36
Szegedre ind. (gy. v.) — — —	4.01
Szegedre érke. — — — — —	4.59
Szegedre ind. (sz. v.) — — —	4.47
Szegedre érke. — — — — —	6.37
Budapestre ind. (sz. v.) — — —	4.43
Budapestre érke. — — — — —	8.30
Budapestről ind. (sz. v.) d. e. — —	7.45
Félegyházára érke. — — — — —	11.22
Csongrádra ind. — — — — —	12.15
K-Kis-Szállásra érke. — — — — —	12.48
Csongrádra " " — — — — —	1.31
Szegedről ind. (sz. v.) — — — — —	11.01
Félegyházára érke. — — — — —	2.01
Csongrádra ind. — — — — —	12.15
Csongrádra érke. — — — — —	1.31
Budapestről ind. (sz. v.) d. u. — —	12.10
Félegyházára érke. — — — — —	4.42
Budapestről ind. (gy. v.) — — —	1.40
Félegyházára érke. — — — — —	4.—
Csongrádra ind. — — — — —	4.55
K-Kis-Szállásra érke. — — — — —	5.53
Csongrádra " " — — — — —	6.18
Szegedről ind. — — — — —	3.—
Félegyházára érke. — — — — —	4.33
Csongrádra ind. — — — — —	4.55
K-Kis-Szállásra érke. — — — — —	5.53
Csongrádra érke. — — — — —	6.18

Nyiltér*)

Nyilatkozat.

A „Tiszavidék” hitvány rágalmazójához válasszon nem lehet egyéb, mint hogy irgalmatlan csudar és szentelen, alávaló embernek tartom azt, aki hazugságaiért kérdőre vonatván, elég gyáva és nyomorult felelőség terhe alól a névtelenség leple alá bújni.

Aki irni csak azért tanult meg, hogy tollát mások becsületének mocskolására használja föl, biz az jobban lett volna, ha az édes apja csirizes tájánál ragad, mert ott tán még különb tagja lehetett volna a társadalomnak, mint amekkora díszét most a tanítói karnak képezi.

Egyébként biztosítom a lopott novellák nagynevű íróját, hogy a nyúlprémes gallért rövidesen megfogom a torkán. Meg biz én!

Csongrád, 1891. márcz. 14

P. F.
iparos.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

HIRDETÉSEK.

Tisza-rész és halászlát jog eladás.

A néhai Nagy A. János hmvásárhelyi volt lakos hagyatékába tartozó, s a mindsenti határtól — Hmvásárhely város tulajdonát képezőkört vélyesi részig, — majd ennek végeztével egész az Atka sziget irányáig, illetve az ugynevezett mész sártáig terjedő Tisza részeken, — nemkülönben a Weisz Lőrincz tulajdonát képező kartányi laponon, — a néhai gróf Károlyi György örökösei tulajdonát képező mártélyi lapon; körtvélyesi és barezi rét elnevezési ártéri földeken, — végre a Körös-Tisza-Marosi árm. és belviz levezető társulatnak a fentebbi Tisza részek védőtöltéseiben belül eső kubik gödrökben korlátlanul gyakorolható halászlát jog, — a gróf Károlyi család-

dal kötött örök adásvételi szerződések szerint örökhatályt illető Tisza-részekkel és más kir. kisebb haszonvételi jogokkal együtt, — a végrendelet értelmében — szabadkézből eladó.

Venni szándékozók a feltételeket megtudhatják Szabó Mihály ügyvéd, végrendeleti végrehajtótól Hmvásárhelyen, a kivel az adás-vétel is megköthető.

Árverési hirdetmény.

A csongrádi kir. jbróság mint telekkönyvi hatóság közhirrre teszi, hogy Csongrád város árwapénztára végrehajthatónak özv. Német Lászlóné Búrös Ágnes úgy is mint gyám végrehajtást szenvedő elleni 461 frt. tőkekövetelés és minden járuléka iránti végrehajtási ügyében a csongrádi kir. járásbírósi területén levő, Csongrád város határában fekvő, a csongrádi 3531 és 4834 számú tjkben foglalt Mizere Klára szolgalmi jogával terhelt, Német Lászlóné Búrös Ágnes nevében levő (8610 8611) számú 1200 □ öl terű, 54 frt 40 kr. és Német László nevében álló 8645 rszámú 1200 □ öl terű 41 frt 80 kr. becsült szőlőkre, az árverést a fent megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1891 évi márczius hó 24-ik napján d. e. 9 órakor a csongrádi kir. jbróságánál megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fognak. Árverési szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10 %-át, vagyis 54 frt 40 kr. és 41 frt 80 krt. készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminister rendelet 8 §-ban, kijelölt óvadék-képes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Csongrádon, 1891 évi január hó 10-ik napján.

A csongrádi kir. jbróság mint telekkönyvi hatóság.

Szarka,
kir. jbró.

A csongrádi járás főszolgabírójától.
769/891. szám.

Hirdetmény.

A csongrádi járási főszolgabírói hivatal, mint első tokú iparhatóság részéről ezennel közhirrre tétetik, hogy Csongrád nagyközség területén, az 1891. évre, iparhatósági megbizottakul; és pedig az iparlajstromok ellenőrzésére Bagossy József, Király Gergely és Vári Dániel, a tanoncziskolák látogatására Csajáky Lajos, Engel Zsigmond, Kaszanitzky Dénes, Szabados Mihály és Vári Jakab, a műhelyek megvizsgálására Alács Péter, Joannovits Mátyás, Král András, Markó János, Mészáros Ferencz, Mihálovits Elek, Tari Ernest, és Zubeck Rókus, — s a gyárak megszemlélésére Farsang Ferencz, ifj. Horváth Mihály, Mernyó István és Zsemberi Kálmán csongrádi iparosok választottak meg.

Miről az ipartestület előljárósága s a tanoncziskolák vezetői, valamint a műhelyek és gyárak tulajdonosai s vezetői oly megjegyzéssel értesítettnek, hogy az iparhatósági megbizottak hivatalos eljárásuk közben, hatósági közlegnek, s eljárásuk hivatalos eljárásnak tekintendők.

Kelt Csongrádon, 1891 márcz. hó 8-án

Dr. Cicatricis Lajos,
főszolgabíró.

VERMES GYULA

kereskedésében egy

jó házból való fiú

TANONCZUL

azonnal felvételik.

PRÓBA-MELLSZOBROK nélkülözhetlen minden szabásathoz és nagyon egyszerű minden családnak, valamint kirakatok díszítésére női, úri-és gyermek cs. és kir. kiz. szab. próba-mellszobor gyárából elismert kitűnő kivitelben, legolcsóbb gyári áron, ajánlja

WALD MIHÁLY egyedi főraktára
Budapest, VII. király-utca 21.

Kézimunka gyár.	Legnagyobb
Kézimunkakellékek.	hímzőminta előnyomda.

és rajzműterem.